

Rek. 26/2018/tillväxt D 2018

Tidigare nummer	A 1769/tillväxt
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Goda arbetsvilkor inom sjöfarten (Rek. 26/2018)

Förslag

Utskottet för Tillväxt och Utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek. 26/2018 vad angår Goda arbetsvilkor inom sjöfarten för rådets del är *slutbehandlad*

Bakgrund

Rekommendationen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att jobba aktivt för att motarbeta förslag som leder till social dumping inom till exempel sjöfarten och för att underlätta ett regelverk som skyddar den nordiska modellen för lön- och arbetsvillkor.

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordisk ministerråd er som Nordisk råd opptatt av å sikre gode arbeidsvilkår og ordnede forhold på de nordiske arbeidsmarkedene, og å opprettholde det vi kjenner som den nordiske modellen for lønns- og arbeidsvilkår. Nordisk ministerråd deler også Nordisk råds oppfatning av at næringer som sjøfart kan ha noen særlige utfordringer. I Nordisk ministerråds samarbeidsprogram for arbeidsliv 2018-2021, er det fremhevet som et viktig mål å avskaffe uakseptable arbeidsforhold og sosial dumping/arbeidslivskriminalitet. Samarbeidsprogrammet har også et mål om å sikre ordnede forhold på arbeidsmarkedet, hvor oppmerksomhet rettes mot å opprettholde og videreutvikle et seriøst arbeidsliv i Norden i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Det nordiske samarbeidet om arbeidsliv har i 2018 gitt stor oppmerksomhet til innsats for å sikre ordnede arbeidsforhold, avskaffe uakseptable arbeidsforhold og sosial dumping/arbeidslivskriminalitet. På ministermøtet for arbeidsliv (MR-A) i april 2018 ble det som en del av dagsorden arrangert at de nordiske arbeidsministrene hadde en temadiskusjon om *ordning og reda på arbeidsmarknaden*.

På MR-A møtet i april 2018 signerte de nordiske arbeidsministrene en ministererklæ-

ring om *Fair Competition and Fair Working Conditions*, som ble sendt til EU's kommissær Marianne Thyssen for å understreke at de nordiske land ser det som et viktig spørsmål at ordnede forhold og rettferdig flyt av arbeidskraft blir prioritert i EU/EØS. Ministererklæringen understreker for Europakommisjonen at det blir agert på EU/EØS nivå, og gjør i denne sammenheng kommisjonen særlig oppmerksom på partenes rolle i den nordiske modellen for arbeidsliv.

I sitt formannskapsår i 2018 satte Sverige fokus på dette tema bl.a. gjennom et nordisk-baltisk ekspertseminar *ordning och reda på arbetsmarknaden* som ble arrangert 24. august 2018 i Stockholm. Et fokusområde på ekspertseminaret var at nordiske land samarbeider om tilsyn av bedrifter som har virksomhet i flere land. Ekspertene fra de baltiske landene var derfor også invitert til seminaret. Viktigheten av samarbeid med partene i arbeidslivet ble løftet frem, og partene hadde derfor en sentral rolle ved seminaret. Island har varslet at de vil jobbe videre med disse temaene i sitt formannskap i 2019.

Det kan også nevnes at i et pågående arbeid innenfor Nordisk ministerråd med å lage en handlingsplan for mobilitet, så vektlegges det at ordnede forhold på arbeidsmarkedet er en grunnleggende forutsetning for et mobilt arbeidsmarked i Norden. Derfor må tiltak for å øke mobilitet i det nordiske arbeidsmarkedet skje innenfor rammene av den nordiske modellen.

Nordisk ministerråd for arbeidsliv (MR-A) bruker i perioden 2017–2020 store ressurser på prosjektet om fremtidens arbeidsliv under ledelse av den norske forskningsstiftelsen Fafo. Prosjektet vil gi noen svar på hvordan den nordiske arbeidslivsmodellen kan fungere i et framtidig arbeidsliv med store endringer og omstillinger. Den første av syv delrapporter fra prosjektet¹ er nylig lansert, og det trekkes frem megatrender som vil drive frem forandringer i det nordiske arbeidslivet. Rapporten anbefaler en aktiv nordisk politikk for å verne om den nordiske arbeidslivsmodellen, bl.a. for å forhindre marginalisering av grupper og for å opprettholde den likhet vi har i Norden. Den første rapporten utgjør et fundament for videre delprosjekter og det kan særlig nevnes at det vil komme delrapporter som handler om utfordringer for arbeidsmiljø og for arbeidsrett i Norden.

Da prosjektet om fremtidens arbeidsliv står så sentralt i den nordiske arbeidslivssektorens virksomhet i årene 2017–2020, vil MR-A tilby Nordisk Råd en redegjørelse for prosjektet ved Nordisk Råds sesjon i 2019.

Til sammen viser alle aktiviteter i arbeidslivssektoren at de er et stort fokus på gode arbeidsvilkår og sosial trygghet innenfor utsatte bransjer, og sjøfart er en slik bransje. Det er sentralt for Nordisk ministerråd å følge opp viktigheten av gode og ryddige arbeidsvilkår, og rettferdige konkurransevilkår, når vi kan se et nordisk arbeidsliv som endrer seg i form av økende mobilitet, teknologisk utvikling, og nye arbeidsformer.

---

¹ [The Nordic future of work: Drivers, institutions, and politics](#), Fafo 2018

Nordisk Ministerråd anser herved at rekommandasjonen er imøtekommet.

Utskottets synpunkter

I sitt meddelande visar Nordiska ministerrådet/länderna, ända upp på ministernivå, att frågan om arbetsvillkor, den nordiska arbetsmarknadsmodellen, och motarbetandet av social dumping/arbetslivskriminalitet, är av hög prioritet. I sin rekommendation uttryckte Nordiska rådet att man önskade höra ländernas förhållningssätt och avsikter rörande dessa regelförändringar. Detta är nu gjort.

Vi har från vår kommunikationsavdelning fått höra att rekommendationen om arbetsvillkor inom sjöfarten, är en av de rekommendationer/frågor som har fått allra mest medial uppmärksamhet under 2018. Detta visar tydligt att det är en högaktuell fråga med en del sprängkraft.

Det som möjligen brister i svaret på rekommendationen, är tydligare indikationer på HUR och VAD ministerrådet och regeringarna gör för att komma dessa problem till livs. Att intresset finns står dock utom allt tvivel.

Ministerrådet erbjuder sig att rapportera om projektet om framtidens arbetsliv i samband med en session. I mån av möjlighet välkomnas detta av utskottet, inte minst beaktat den speciella situation som Coronakrisen föranlett. I övrigt anser utskottet att ministerrådets svar är seriöst och att utskottet därför menar att Nordiska rådet kan anse frågan om arbetsvillkor inom sjöfarten som färdigbehandlad för egen del.

Norden, 25. maj 2020

Anders Eriksson (ÅF)

Arman Teimouri (L)

Eveliina Heinäluoma (sd)

Helge André Njåstad (Frp)

Jaspur Langgaard (sb)

Juhana Vartiainen (saml)

Lorena Delgado Varas (V)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)